

Népszó Hírlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Szükséges idealizmus

Irta: FARAGÓ VALMOS (Aninósa-Aninósa)

Boldogabb világunk kialakítása... ez minden idők, ez a haladó fejlődés programja. Ezért hasonlít a tengelyhatalmak és a hozzájuk csatlakozott népeknek fiaj a vörösrémnel, a bolsevizmussal szemben, amelynek semmi sem szent, sem hazá, sem ember, sem Isten! Hiszünk a német birodalom vezérével, Hitler Adolffal s az olaszok ducejával, Mussoliné Benitoval, hogy győzünk s erősen bizunk benne, hogy végleg is diadallal vonulunk fel a béke ünnepére.

Honnan vegyük a bizalmat, honnan merítsük a lelket, honnan várjuk a felkészülést, honnan reméljük az idealizmust a jobb, boldogabb világ kialakításának küzdelmeire? Vegyük onnan, ahol a legreálisabb és ugyanakkor a legtüzesebb idealizmus él, vegyük azt a hitből. Legyen eszményünk, hogy az embernek lelke s Istene van — hogy Krisztus az embernek testvére és példaképe — hogy mindenki végtelen értéket s dicsőséget hordoz magában. Talán vannak és lesznek, akik azt mondják erre, hogy mindez csak illúzió, csak papos, malasztos szó. De figyeljünk egy pillanatra; vegyük fontolóra magát az idealizmust.

Csak ott van idealizmus, ahol az ember nagyot s fölségeset hisz magáról, életéről, feladatairól s munkájáról. Ott van idealizmus, ahol a hitből egy új világ, belső, erős, lelki valóság lesz. Valóság, olyan, amilyen ez az anyagi, színes, hangos, anyagcserében mozgó-forgó világ. E valóság erejében nekem — bárki legyenek — örök céloim van; vannak erőim s gravitációim, amelyeket Pál apostol „pondus aeternitatis”, örök súlyoknak s erőknek hív. A népek apostola, Szent Pál hirdeti a legnagyobb hivatás idealizmusát. Hív minket Isten, hogy nagyok, hogy szabadok, hogy szentek s Krisztus testvérei legyünk. S e hivatást hallották és követték a matrónák a korinthusi s athéni kikötőkben, pogányok Kis-Ázsiá városában, rabszolgák a római birodalom minden zugában, kemény, harcos katonák a légiók táborában. E hivatás erejében mindezek az alacsonyok a lelki szabadságnak s az istengyermeki méltóságnak öntudatára ébredtek s nem kellett nekik más felszabadulás, amelyet törvény adhatott, nem kellett nekik a római szabadság előnye sem. Átérezték ők s átérzezzük mi, hogy a „kegyelem Istene örökkévaló dicsőségre hívott meg minket Jézus Krisztus által” (T. Pét. 5; 10), s hogy ugyanó minket, „kik egy kevéssé szenvedünk, maga fog tökéletesíteni, megerősíteni s megállapítani. Őneki legyen dicsőség és uralom mindörökkön örökké.” A szenvedések eltűrésére, a bajok elviselésére, a háborúkozta megpróbáltatások s hiányok közt is fölényes lelkiültre lendületet s erőt megint csak a nagy hitből meríthetünk Pál apostollal: „mert azt állíthatom, hogy nem méltók a jelenidei szenvedések a jövő dicsőségre, mely bennünk ki fog nyilvánítani.” (Rom. 8; 18). Küzdeni és kitartani akarunk a jóban, míg — a népek apostola szerint — „el nem jutunk a romlás szabadságából az Isten fia dicsőségének szabadságára.” (Rom. 8; 21.)

Nincs ennél nagyobb s ugyanakkor realisabb idealizmus; forrása is, tartalma is maga az Isten, aki a kőpadhatatlan erő és élet. A hit által bírnak egy fölséges, lelki világot, amellyel szembe sem helyezhetünk párhuzamba. A Krisztussal való rokonság kiemei minket abból, ami csak tengődés, nagyképűsködés, címikus mulandóság. Ez a hit megóv attól, hogy miután az hitetlen, istentelen bolsevizmussal nehéz, véres harcokban leszámolunk, ne mi magunk essünk a hitetlenségbe s a cinizmusha. Sötét s örömtelen az élet a vörös szovjet paradicsomban; de sötétebb s örömtelenebb még ennél is, ha éppen a nyugati kultúrát megvédve, de a kereszténységtől elválasztva rá eszmélünk az élet ürességére. Minden élet üres, amelynek tartalma s céljai mulandók; eszményi élet csak az lesz, amelynek motívumai Istentől valók s értékei örökkévalók.

Sztalingrádnál német és román csapatok erősen kiépitett erődítéseket foglaltak el

A Fekete-tengeren több szovjet hajót elsüllyesztettek

A német vezéri főhadiszállásnak csütörtökön délelőtt kiadott legújabb hivatalos jelentése szerint a keleti harcok déli szakaszán több erősen kiépitett állást a német csapatok rohammal elfoglaltak. Novorosszijsk kikötőnél egy szovjet tengeralattjárót és egy szovjet aknautató hajót elsüllyesztettek.

Tengerészeti és légi egységek a Fekete-tengeren két tankhajót, hat kereskedelmi gőzöst és két másik hajót elsüllyesztettek.

Sztalingrádnál német és román csapatok erősen kiépitett erődítéseket foglaltak el és az ellentámadásokat az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva, visszaverték.

A német repülőgépek az ellenség utánpótlási vonalait és a Volgán levő hajókat bombázták eredményesen.

Kalugánál az ellenséges ellentámadásokat visszaverték és a bolsevisták itt 109 páncélost vesztek.

Leningrádnál és a Ladoga-tó körzetében az ellenség támadásai megheiusultak.

Német repülők a Halász-félszigetnél eredményesen bombázták a szovjet állásokat.

A szovjet légierő szeptember 1. és 2. napján légi harcokban 184 repülőgépet veszítettek, egy másik gépet a földön semmisítették meg. Nyolc német gép nem tért vissza.

Az egyiptomi harcok élenk felderítő tevékenység volt. Az angol légierő tegnap 21 repülőgépet veszített, a németek kezébe 1 gép volt. Német harc repülők Kairó közelében több angol repülőteret eredményesen bombáztak.

Angol repülők nyugati Németország több helységére dobtak bombákat, a polgári lakosságnak vesztesége volt. Hat angol repülőgépet lelőttek.

Könnyű német harc repülőgépek mély repülésben támadást intéztek White-sziget katonai berendezései ellen. Ugyanekkor bombázták Anglia déli partjait is.

Éjtszaka a német repülők bombatámadást intéztek középső Anglia fontos katonai célpontjai ellen.

Elpattant a kapocs, amellyel Németországot meg akarták fojtani

A háború negyedik évébe való belépés alkalmat szolgáltat a német lapoknak, hogy elkészítsék a háború eddigi mérlegét. A Völkischer Beobachter azt írja, hogy a háború három éve alatt az angolok összes reményei összeomlottak, ugyanakkor elpattant az a szorító kapocs, amellyel Anglia meg akarta fojtani Németországot.

Az angolok és amerikaiak még tavaly hangosan hirdették, hogy az 1942. év meghozza számukra a győzelmet. Ezt a kijelentést most zavarodottan feledésbe hagyják merülni. A Berliner Börsenzeitung megállapítja cikkében, a harcok helyzete igazolja, hogy az angolszászokat megfosztották cselekvőképességüktől és most már az összes frontokon védekezni kénytelenek.

A Popolo d'Italia ezzel kapcsolatban utal Mussolininek a háború elkerülése érdekében kifejtett munkásságára, amely törekvéseket London és Washington elgáncsolta. Churchill és Roosevelt azt hitték, hogy a háború számukra könnyű játék lesz.

A tengeri zárlat csődöt mondott és úgy gazdasági, mint tengeri és pénzügyi téren is kudarcot vallottak.

HAT ANGOL REPÜLŐGÉPET LELETTÉK

A Német Távirati Iroda közli, hogy angol repülőgépek az elmúlt éjtszaka támadást intéztek a Rajna halpartjának vidéke ellen, ahol gyújtó- és robbanóbombákat dobtak le. A támadó gépek közül hatot lelőttek.

A második arcvonal létesítésére tavasz előtt nem kerülhet sor

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A negyedik háborús év elején az angol sajtó a tavalyinál jóval kisebb bizalomról tanuskodó cikkeket ír. A brit hírgyűnökség megállapítja, hogy általános vélemény szerint

a németek tartalékja sokkal nagyobb, mint hitték és a most kezdődő év a háború legborzalmasabb esztendeje lesz.

A Times figyelmezteti az angolszász közvéleményt, ne nézzen túlzott bizakodással a „legyőzött nemzetek” megsegítésére, hanem önmaga cselekedjék. Valamennyi lap — ha az előbbinél jóval kevesebb határozottsággal is — újból sikrasszáll a második arcvonal létesítése mellett. Megjegyzik azonban, hogy

erre előreláthatólag tavasz előtt nem kerülhet sor.

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Először történt, hogy az angol fővárosban amerikai

csapatok felvonultak. A diszfelvonulás után London főpolgármestere háromszáz amerikai katonát vendéglátott a Gujldhallban. Az ebédén Loo amerikai tábornok és Eden angol külügyminiszter mondott beszédet.

EGY NAP ALATT

16 ELLENSÉGES REPÜLŐGÉPET LŐTT LE

Berlinből jelenti a Stefani iroda: A Wilhelmstrasse egyik katonai szóvivője közölte, hogy Marseille német repülőfőhadnagy az egyiptomi fronton egy nap alatt 16 ellenséges repülőgépet lőtt le. Ezzel a kiváló német harc repülő 126-ik légi győzelmét aratta.

MOZGÓSEJTEK A 19 ÉVES AMERIKAI IFJAKAT

Ljsszabonból jelenti a Stefani iroda: Washingtonból származó távirati értesülés szerint az Észak-amerikai Egyesült Államok képviselőházának törvényhozó bizottsági elnöke kijelentette, hogy a közeljövőben fegyverbe szólítják a 19 éves amerikai ifjakat.

Forradalmi megmozdulások Irországban

As az északamerikai csapatok ellen — Az ir köztársasági hadsereg titokban zendülésre készült — Több városban zavargásokra került sor

Belfastban kivégeztek egy fiatal ir nacionalistát

Belfastból jelenti a Havas-OFI ügynökség, hogy Thomas William tizenkilenc éves ir fiatalembert, akit azzal vádoltak, hogy megölt egy rendőrtisztviselőt, szerdán reggel kivégezték. Az irországi brit kormányzó elutasította a több személyiség által aláírt kegyelmi kérvényt, hogy ezáltal az irországi forradalmi mozgalommal szemben kifejezésre juttassa szilárd magatartását. A kivégzés előestéjén Belfastban és egész Északirországban nagy volt az izgalom. A fogházoréséget megerősítették, mert attól tartottak, hogy megkísérlik majd Thomas William kiszabadítását a fogházból. Ezenkívül

az összes középületek elé őrséget állítottak.

A Rador amszterdami értesülése szerint szerdán délben Dublinban nagy tömegek vonultak fel az utcákra. A rendőrség megkísérelte a tüntetők szétszórását, de ez nem sikerült. A Rador közli azt is, hogy Belfastban egyenként három hónapi fogházra ítélték két egyént tiltott cselekmények elkövetése és verekedés miatt. A két egyént résztvett abban a tüntetésben, amely a városháza közelében folyt le. A tüntetők meg-

akadályozták a forgalmat, a hatóságok ellen tüntettek és tiltott dalokat énekeltek.

Amikor a két férfit letartóztatták, a tömeg a közeli üzletekből szerzett tüvegekkel rátámadt a rendőrökre.

Ugyanakkor megkísérelték, hogy a letartóztatottakat kiszabadítsák a rendőrök gyűrűjéből.

A Német Távirati Iroda stockholmi jelentése szerint a Daily Express arról értesült, hogy a brit rendőrségnek a kezébe került az ir köztársasági hadsereg egyik titkos irata, amely különböző

utatisásokat tartalmaz az északirországi fegyveres felkelés előkészítésére.

Belfastban és más városokban is már véres összetűzések lettek volna. Az Északirországban állomásozó amerikai csapatok nem hagyhatják el kaszárnyáikat. Az ir köztársasági hadsereg kiáltványa az amerikai csapatokkal történő esetleges összetűzéseket azokat teszi felelőssé, akik tiltották, hogy Északirországban amerikai támaszpontokat létesítsenek.

ARO kert-mozi Arad Tel. 24-45

Ma

Küzkivánatra!

Az eschnapuri tigris

LA JANA, KITY JANSEN

Előadók 3, 5, 7 és 9:15 órákor a keletben

Berlini levél

Európa összes népei képviselve vannak a Németországban dolgozó munkások között

Németország ipari városainak képe egy idő óta sajátságos külső színt kapott. A Németországban dolgozó külföldi munkások tarka-barka világa változtatja meg a nagy német iparvárosok külsejét. Könnyű felismerni őket, mert már ruházatukban is elütnek német bajtársaitól, de a különböző országok fekete típusai már arcszíniükkel, hangos, élénk, idegen beszédmodorukkal is elárulják külföldi mivoltukat. A legutóbbi hónapok alatt új színnel gyarapodott a város képe, amelyet a megszállt keleti területek ukrán és orosz lakossága festett rájuk. Vasárnaponként Berlin nevezetességei előtt tarka fejkendős ukrán asszonyok és lányok álldogálnak, elméláznak, mintha a Jóisten-től kérnének magyarázatot arra, hogyan is csöppentek bele ebbe az ismeretlen nagy világba.

A Németországban dolgozó külföldi munkások számát a munkában lévő foglyokkal együtt több, mint ötmillióra becsülik, de ez a szám állandóan emelkedik. Ennek a számnak a nagyságáról akkor tudunk ma-gunknak tiszta képet alkotni, ha figyelembe vesszük, hogy Németországban a háború előtt foglalkoztatott munkások száma összesen 25 milliót tett ki. Így együtt van itt Európa. Francia lányok nevetésétől hangos a Tiergarten, hangosan gesztikulálva lépnek be az olaszok a földalattivasutba.

Az egyik legforgalmasabb berlini utvonalon van egy jónévi magyar szabómester üzlete és ebben az üzletben valóban együtt van majdnem egész Európa. A behívások következtében megszapordott a munka és a külföldi munkaerővel segít magán. A tulajdonos és a főszabász magyar, egy francia, két belga, (közülük egy flammand) és egy holland segédből tevődik össze ez a nemzetközi üzemi-közösség.

Az itt élő magyarok másik legnagyobb csoportja már régen vándorolt ki Magyarországból Németországba. Legnagyobb részük kéziiparos, akiket munkájuk, nehéz verekteikkel és nélkülözéssel szerzett egzisztenciájuk köt ide. A magyar szabó, a cipész, a szücs kitűnő hímévének örvend és erre a legszebb bizonyíték, hogy a rendkívül leleményes, ügyes, fürge és kitűnő üzleti érzékkel megáldott poroszok között is megállták helyüket és a tisztas polgári jólétet teremtettek maguknak. De számos magyar üzemből magyar segédek dolgoznak és valamennyit az önállóság gondolata hevíti. A régóta itt élő magyarok között találunk szép számmal vállalkozót, kereskedőt, tisztviselőt és orvost is. Külön osztályt alkotnak a magyar művészek. Ezek közé sorozhatjuk az elég szép számmal képviselt magyar muzikusokat is, közöttük a világhírű és már egész Európát bejárt cigánybandák tagjait is.

Horthy Miklós magyar kormányzó veje halálos repülőszerencsétlenség áldozata lett

Károlyi Gyula gróf, a magyar repülőszövetség elnöke gépével a Dunába zuhant és életét veszítette

Budapestről jelentik, hogy Károlyi Gyula gróf, Horthy Miklós magyar kormányzó veje, repülőgép-szerencsétlenségnek esett áldozatul. Károlyi Gyula gróf, aki a magyar kormányzó két év előtt elhunyt Paulette nevű leányának volt a férje, az érdi repülőtéren szállt fel a műgyetemi repülők száz lóerős, két kormányos oktatógépén. A gép első ülésén Tasnádi László, a műgyetemi repülők kőnö repülőoktatója foglal helyet, míg a másik ülésen Károlyi Gyula gróf helyezkedett el, aki már egy év óta repült.

Kitűnően kezelte a repülőgépet és mint gépészmérnök a repülőgép-motorhoz is jól értett. Utolsó repülésén azt akarta, hogy Tasnádi a levegőben ellenőrizze műrepülő gyakorlatait. Károlyi Gyula gróf ezer méter fölé vitte a repülőgépet és azután megkezdte műrepülési gyakorlatait. Harminckét percig simán folytak a gyakorlatok, amelyek végrehajtása közben

a gép hétszáz méterre ereszkedett le.

A repülőgépén ülők éppen a gyors orsógyakorlatba kezdtek, amikor az érdi repülőtéren tartózkodók, akik figyelemmel kísérték a gépet, észrevették hogy a gyakorlat hirtelen az úgynevezett dugóhúzógyakor-

latba csapott át. A repülőgép mintegy tíz perdlüt után a repülőtér mellett levő Duna víztükrre fölé ért, amikor az egyik pilóta, valószínűleg Tasnádi László kiugrott a gépből. A pilóta gyorsan zuhanó teste hamarabb vágódott a hullámok közé, mint a lassabban eső repülőgép, amely a pilótára zuhant.

A víz tükreből nagy vízszlop tört elő, majd olajfolt jelent meg a víz felületén, a repülőgép faalkatrészei pedig szanaszét usztak a vizen. A repülőgép a másik pilótával elsüllyedt.

Nem valószínű, hogy a repülőgép-szerencsétlenség motorhiba okozta volna, mert a motor még a Duna fölött husz méterrel is kifogástalanul működött. A repülőgép és Károlyi Gyula gróf, aki a magyar aerószövetség elnöke is volt

holtestének felkutatására utászalakulatokat rendeltek ki.

A katonák egész délután és fényszórókkal még este is keresték a repülőgépet, de nem találták meg. A vizsgálat tovább folyik a repülőgép-szerencsétlenség okának megállapítására.

A kairói „szent helyek” árnyékában hadiüzemeket és lőszerlerakatokat létesítettek az angolok

Berlinből jelenti a Rador: Két évvel ezelőtt az angol hatóságok elutasították az egyiptomi kormány ama kérését, hogy Kairót nyílt városnak minősítsék. Ez az visszautasítás jellemző megvilágítást kap most annak az okiratnak a közlésével, melyet a lefoglalt francia iratcsomók között találtak s most a német külügyminiszterium nyilvánosságra hozott.

Franciaország volt londoni nagykövete, Corbin, 1940 június 7-én kelt táviratában értesítette kormányát, hogy a nagykövetség egyik főtisztviselője a Foreign Office illetékes osztálytanácsosától azt a felvilágosítást kapta, hogy

az angol kormány véglegesen elutasította az egyiptomi kormányhoz Kairó nyílt várossá nyilvánítására vonatkozó ismételt lépéseit, mert ha Kairó nyílt város lenne, ebből a tényből „katonai kellemetlenségei” származnának, melyeket viszont feltétlenül el kell kerülni.

Mértékadó berlini forrásból erre vonatkozóan

megállapítják, hogy az angol kormány, a kérés visszautasításának indoklásában maga is

elismerte, hogy katonai berendezések vannak Egyiptom fővárosában.

Anglia egyébként minden feszélyezte és nélkül a Kairó elleni légitámadásokat „az Iszám szent helyek bombázásának” minősíti és megtorlást jelent be, holtot maga eléggé lelkiismeretlen módon

katonai berendezéseket létesített ugyanazon „szent helyek” árnyékában.

Nagybritannia teljesen figyelmen kívül hagyja az egyiptomi lakosság érdekeit sőt, mint ez év augusztus elején az egyiptomi sajtóközleményekből kitűnt, az angol hatóságok tudatták, hogy mindazokat, akik Kairó nyílt várossá nyilvánítását ezután is követelni merészelik, a lakosság jogos kérését tolmácsolják és a polgári lakosságra veszélyes katonai berendezések elhárítását kívánják, hadijörvényszék elé állítják.

A timisoarai városi mozik műsora: Előadások kezdete 3, 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünneppnap d. e. 11-kor is

CAPITOL

Nagy zenés film!

Bécsi vér

Willy Fritsch, Maria Holst, Hans Moser, Theo Lingén.

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

THALIA

Egy nagyszerű film!

Csupa szerelem

Herta Feiler

Rolf Wejh

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

APOLLO

Átalakítások mint szünet

Nagyszabású ujjáépítő tevékenység a felszabadított dnyeszterentuli területeken

Antonescu Mihai professzor, helyettes miniszterelnök, a diplomáciai kar, az állami főhatóságok, a belföldi és külföldi sajtó képviselői tanulmányköruton voltak Transnistriában

A Dnyeszteren túli tartományban — mint Bucurestből jelentik — Antonescu Mihai professzor, helyettes miniszterelnök rendezésében, tanulmánykörutartottak a diplomáciai testület, a főhatóságok, valamint a belföldi és külföldi sajtó képviselői. A tanulmánykörut Odessában kezdődött, ahol a helyettes miniszterelnök és kísérete, továbbá a tanulmánykörut résztvevői

ünnepélyes istentiszteleten vettek részt a görög keleti székesegyházban, majd megtekintették az ujjáépült város főbb intézményeit és iparvállalatait. Többek között meglátogatták az odessai dohánygyárat, mely naponta egymillió cigarettát termel.

A gyárat szinte teljes egészében szétrombolták a visszavonuló bolsevisták, a fontosabb alkatrészeket elvitték, a román hatóságok azonban rövid idő alatt ujjáépítették a gyárat, helyreállították az üzemet. Ugy írt, mint mindenütt a román közigazgatás nagyszabású ujjáépítő munkásságának voltak tanúi a körút résztvevői. Délben közeledt volt, mely alkalommal a tartomány kormányzója üdvözölte a megjelenteket.

A helyettes miniszterelnök is felszólalt a közéletben és a többi között a következőket mondta:

Európai civilizációt teremtenek a keleti rémuralom helyén

— Itt, Odessában válaszoltunk 1940-beli elnyomóinknak és ezen a földön, mindenki és saját lelkismeretünk előtt megpetyegetjük a bolsevista támadást, mely 1940-ben legtöbb eioidezője volt a román nép összeomlásának és súlyos tájdalmainak. Nem mondok azonban bosszúálló szavakat. Europa beszűzta, melyet Oroszországgal szemben teljesít, abban áll, hogy megszervezi az európai civilizációt ezen a földön. Ezért a mi közigazgatásunk arra törekedett, hogy a beteljesülés útjára juttassa ennek a földnek jövőjét.

A továbbiakban a helyettes miniszterelnök utalt a román nép történelmi hagyományaira, a keresztény civilizációt védő küldetésére, melyet az ország az államvezető-tábornagy irányításával ma is oly diadalmasan teljesít. Köszönését nyilvánította a tartomány kormányzójának és közigazgatási szerveinek és hangsúlyozta, hogy a köteleesség teljesítés mezején a hadsereg és a közigazgatás az európai civilizációt védelmezi és fejleszti.

Killinger bucuresti német követ beszédében elismeréssel adózott a román seregek vitézségének és a közigazgatási szervek példás munkásságának, majd a tartomány kormányzója, Alexianu professzor szólalt fel. A résztvevők lelkesen és hosszasan éltették

őfelsége I. Mihai királyt, Antonescu Ion tábornagy-államvezetőt és a helyettes miniszterelnöket.

Délután az odessai operaházban díszelőadást rendeztek a helyettes miniszterelnök és kísérete tiszteletére, akik ezután motoros hajókon tengeri kirándulást tettek. Este a tisztai kaszinóban a katonai parancsnok estebédet adott tiszteletükre, mely alkalommal Antonescu Mihai professzor, helyettes miniszterelnök

beszédet mondott és a hadsereg érdemeit méltalta. Üdvözölte a német hadsereget és annak kiváló képviselőjét, Rotkirch tábornokot. A beszédet hosszas eljenzés követte. Felszólalt még Gheorghiu tábornok, Odessa katonai parancsnoka és Marcu Alexandru propagandaügyi miniszter is.

Másnap a város mellett katonai harci gyakorlatokat tekintettek meg a körut résztvevői.

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök és Killinger Manfréd báró német követ ezután repülőgépen visszautazott Bucurestibe; a körút többi résztvevője tiszteletére déleledet adtak, mely alkalommal a város polgármestere köszöntötte a megjelent előkelőségeket.

A brit hadügyminisztérium visszavonta a német foglyok kezeinek megkötésére vonatkozó parancsot

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Az angol hadügyminisztérium szerdán este közleményt hozott nyilvánosságra a német véderő főparancsnokságának keddi jelentésével kapcsolatban, mely szerint, mint ismeretes, Dieppenél oly értelmű napiparancsot találtak az angol katonáknál, hogy a lehetőségekhez mérten meg kell kötni a német hadifoglyok kezeit,

hogy így megakadályozzák azon iratok megsemmisítését, melyeket maguknál tartanak. A brit hadügy-

minisztérium nyilatkozata — mint a londoni rádió jelenti, — hangsúlyozza, hogy vizsgálatot rendeltek el annak megállapítására, vajjon „hasonló parancsot tényleg adtak-e?”

Határozott formában erőforják, hogy valaha is megkötötték volna bármely német fogoly kezeit.

„Bármily hasonló parancsot, ha adtak volna, azonnali visszavonják” —

fejeződik be a brit hadügyminisztérium közleménye.

A német hadvezetőség is visszavonta a megtorló rendelkezést

A német véderő főparancsnoksága ezzel kapcsolatban újabbán a következőket jelenti: Az angol katonai főparancsnokság által kiadott és a Reuter-ügynökség által továbbított szeptember 2-án kelt jelentés szerint az angol főparancsnokság vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy kiadták-e azt a parancsot, amely szerint a dieppei partraszállásnál elfogott német katonák kezeit össze kellett volna kötni, ne-

hogy megsemmisítsék a náluk levő katonai iratokat. Az angol főparancsnokság megállapítja, hogy amennyiben ilyen értelmű parancsot kiadtak volna, úgy nyomban intézkednek, hogy azt visszavonják.

A német vezéri főhadiszállás ennek alapján elrendelte, hogy az angol hadifoglyokra vonatkozó rendelkezést feloldják, illetve visszavonják.

Német és román művészek háborus kiállítása Bucurestiben

Bucurestiből jelenti a Rador: A bucuresti tudományegyetem építészeti karának helyiségében szeptember másodikán nyílt meg ünnepélyes keretek között a német és román festők és rajzolóok háborus kiállítása, amely a háboru képekben címet kapta. A kiállítást a román—német társaság rendezte Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök és a román—német társaság elnöke, Pantazi tábornok nemzetvédelmi miniszter, Killinger Manfréd báró bucuresti német követ, a román—német társaság alelnöke és Alfred von Gerstenberg tábornok a német követség mellett működő légügyi attasé védnöksége alatt. Az Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök és Killinger Manfréd báró követ által megnyitott kiállítás német és román művészek műveit mutatja be, a katonák háborus életéről. Hősi és drámai pillanatokat ábrázolnak a jelenlegi háboru összes frontjairól. Mintegy kétszáz képet állítottak ki, amelyek a harc tüzeiben készültek. A valóságnak őszintén megfelelő képek láthatók, amelyek a német és román propaganda-századokba besorozott művészek készítettek és amelyek alkalmasak a sok harcban kipróbált és a harctereken elesett német és román katonák vérével megpecsételt román—német fegyverbarátság elmélyítésére. Ezek a művészi alkotások örök emlékei maradnak a jövő nemzedékeknek s ugyanakkor kegyeletes emlékek ama művészek számára, akik nem tértek vissza a frontokról.

A kiállítást nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök nyitotta meg, aki beszédében hangoztatta, hogy a kiállítás megnyitása alkalommal a német alkotó szellem és a román művészek ihletének testvériségét ünnepelik, akik azzal teljesítik köteleességüket, hogy képekben rögzítik meg azokat a nehéz órákat, amelyeken átme gyünk. A kiállítás igazságos kifejezője annak az áldozatnak, amelyet a német és román katonák a csatátereken hoznak. Örömeink adóit kifejezést, hogy a Göbbelsz miniszter vezetése alatt álló német propaganda-minisztérium hozzájárult a kiállítás sikeréhez, majd megnyitotta a kiállítást.

Azután Killinger Manfréd báró bucuresti német követ mondott beszédet, amelyben a kiállítás jelentőségét méltatta és a maga részéről is megnyitottának jelentette ki a kiállítást. Az előkelőségek ezután megtekintették a kiállított képeket.

Amerikai csapatok rohammal elfoglaltak egy indiai várost

Lisszabonból jelenti a Stefani iroda: A New York Times című amerikai lap indiai költudósítójának legújabb jelentését ismerteti, mely szerint az egyik indiai várost, — melynek nevét titokban tartják, — amerikai csapatok rohammal elfoglalták. A városban ezidőszent több ezer főnyi amerikai katonaság tartózkodik. (Rador.)

Az angol munkáspárt nem akar tudni a kommunistákkal való együttműködésről

Genfből jelenti a Stefani iroda: Az angol munkáspárt határozatlan kimondta, hogy semmiféle együttműködést nem tart lehetségesnek a kommunista párttal. A határozatot a párt végrehajtó bizottsága, mint legmagasabb szerv, hozta. A határozaton kívül a munkáspárt valamennyi vidéki szervezetéhez küldött utasításban határozottan megtiltotta minden együttműködést a kommunistákkal. Hozzáteszi még a körirat, hogy nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a kommunisták nem azért kívánják fokozni az angol háborus erőfeszítéseket, mert Anglia vagy a demokrácia veszélyben lenne, hanem azért, hogy a Szovjet célját szolgálják.

Kereskedelmi egyezmény Spanyolország és Argentin között. Buenos Airesből jelenti a Rador: Spanyolország és Argentin között a közeli jövőben kereskedelmi egyezmény jön létre. Ennek értelmében Argentiná tizmillió métermáza buzát és jelentős mennyiségű dohányt, valamint más mezőgazdasági terméket küld Spanyolországba. A szállítást spanyol és argentin hajókon történik.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozgó nyitott társulat

Ma, pénteken premier!

MICKEY ROONEY

legszebb filmje

EDISON a modern fizika **IFJUSÁGA**
legendás hőisének

29. számú ONC-UFA-híradó

Előadások 3, 5, 7-30 és 9-30 órákor

Ma 3 és 7-30 órákor 30 leies egységes helyárrakkal

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
 1. Pista Bratislau 3. Telefon: 28-10.
Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk: Beol-
 ma hírlapíróirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.
Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lel, negyed-
 évre 330.— lel, fél évre 650.— lel, egész évre 1200.— lel.
 Magyarországon havonta két pengő, negyed évre 15.—
 pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
 Egyes példány ára hétfőnapokon 26 fillér, vasárnap 30
 fillér. Hétőségoknak, közhivataloknak és közintézmények,
 gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
 rendszer előfizetési díj kétszerese.

Gólyatragédiák

Két valódi gólyatragédiáról tudósít bennünket a ber-
 lini „12 Uhr Blatt”. A Jerichowi kerületben egy mezőn
 haladó asszony lábja elé egy összetört ifjú gólyamadár
 zuhant le. A tragédia okát a szakértők azzal magyaráz-
 zák, hogy a szobánforgó gólya túlfatalt és gyenge volt a
 hosszú gólyavándorlásokra és öregebb társai azért mar-
 ták szájja, hogy így a szerencsétlent kikapcsolják a gó-
 lyaközösség vonuló repüléséből.

A másik tragédia már családi természetű. Dániában,
 Mariager helységben mihozzánk gyarló emberekhez ha-
 sonló szerelmi tragédia játszódott le. Egy gólyapár min-
 den évben ugyanannak a háznak a tetején rakott fészket
 és ott nevelték fel fiókáikat is. A papa az egyik napon
 kirepült a családj fészkeből és elfelejtett hazatérni. Hü
 felesége három napig várt rá, de mivel csak nem jött visz-
 sza, megölte három csemetjét és maga is végleg elhagy-
 ta az ősi hállékot. A szakértők még nem döntöttek arról,
 hogy hütlenség esete forog-e fenn, vagy pedig valamilyen
 szerencsétlenség történt-e. Ha a hütlenség esete áll fenn,
 akkor még folytatása lesz az ügynek, mert a gólyafeleség
 hosszú csóréval bizonyára elérí majd kicsapongó férjét.

— Az első német külkereskedelmi szakiskola,
 „Külkereskedelmi és gyarmatárkereskedelmi szak-
 iskola” néven október elsőjén kezd meg az első ny-
 nyelvi német szakiskola működését Brémában. Az is-
 kola feladata elsősorban az hogy a tengerenuli ke-
 reskedelem számára elsőrangú szaktereket neveljen.

— **Medeleanu sportvezér Aradon.** Medeleanu ezre-
 res, a romániai sportok vezetője tegnap Aradra érke-
 zett és értekezletre hívta az aradi sportegyesületek
 vezetőit. Ismertette előttük a sportélet átszervezését,
 majd meglátogatta az aradi sportpályákat és végül
 közbejött részt.

— **Meghosszabbították a zsidó lakások látogatási**
 és bérbeadási idejét. A nemzeti romanizációs központ
 aradi fiókja most kiadott közleménye szerint a zsidó
 lakások látogatási és bérbeadási határidejét szeptem-
 ber 15-ig meghosszabbították. A lakáslátogatási en-
 gedélyeket a jövőben úgy állítják ki, hogy azok alap-
 ján bármely zsidó lakás megtekinthető. A közlemény
 arra is felhívja a zsidók figyelmét, hogy lakásukat
 egész nap nyitva kell tartani a látogatók részére.

— **Házasságok találkozója a fronton.** Gyakran
 hallottunk már olyan esetet, hogy fiutestvérek, vagy
 apák fiaikkal véletlenül összetalálkoznak a fronton.
 A keleti front déli szakaszán történt meg az a ritka
 esemény, hogy a Strassfurthból való Voigt nevű őrmes-
 ter véletlenül összetalálkozott a Vörös Kereszt szolgál-
 tában álló feleségével. Volt nagy öröm.

— **Apponyi Albert gróf özvegye meghalt.** Buda-
 pestről jelentik, hogy Apponyi Albert gróf özvegye,
 hetvennégy éves korában meghalt. Az elhunyt tevé-
 kenyen működött az emberszeretet terén és számos
 jótékonyági egyesületnek volt vezetőtagja. Temetése
 tegnap ment végbe.

— **Térkép az általános tudatlanságról.** Az
 1871/72-ki német-francia háború után J. Manier
 kiadásában négy színben nyomott térkép jelent meg
 a következő címen: „Az Európában uralkodó általá-
 nos tudatlanság térképe.” Az előszóban megemlíti a
 szerző, hogy a poroszok által fogságba ejtett 113
 francia közül 62 a királyné nevét, 8 pedig saját csala-
 di nevét nem tudta.

— **Tatarozzák az ulmi dómot.** A híres ulmi dóm
 tatarozási munkálatai a háború ellenére is természet-
 esen tovább folynak. 161 méter magas tornyával az
 ulmi dóm a kölni dóm után Németország legnagyobb
 gótikus temploma.

— **A valódi borivás tudomány.** Eddig az a meg-
 győződés uralkodott, hogy nem gyerek szája való a bo-
 rosponár. De amíg a szőlőből bor lesz, addig számos
 szakszerűséget követelő folyamat pereg le; érteni is
 kell a bor kezeléséhez, sőt az ízéhez is, tehát magához
 az iváshoz is. Ez a gondolat vezette a német szőlővi-
 dék iskoláit akkor, amikor a magyar állami borpin-
 tészet alapításához hasonlóan borkezelői, borivászati tan
 folyamatokat rendezett a serdülő ifjúság számára.

A kalap története — a világ egyetlen kalapmuzeumának tükrében

Lausitz kerületben, Berlin délkeleti irányában
 fekszik a kis Guben nevű városka. A szorgalmas és
 munkás város tisztas kalapkészítő céhe már régi idők
 óta közismert és ez a város szállítja a világ minden
 részébe már ösdiók óta a szőrőből és a gyapjából ké-
 szült legkülönbözőbb formájú kalapokat. Kezdetben
 kis kéziipari üzemek foglalkoztak az emberi koponyá-
 tető védelmi berendezésével, ma már a legkülönbö-
 zőbb fejfedők elkészítésére 12.000 munkást foglalkoz-
 tató gyárak alakultak. Ők készítik és tervezik a ka-
 lap divat- és célszerűségi szempontjait meghatározó
 formáit, ezzel fejtünk takaróit.

Ahő a kalapkészítés ilyen mély hagyományokból
 táplálkozik, ahol ez a nemes hivatás ilyen erős öh
 öntudatból fakad, ott természetes folyamatnak te-
 kinthetjük azt, hogy tudományos alapon foglalkoz-
 nak a kalap művészettörténelmi jelentőségével. De ha
 a kalapműves céhek tisztas ésülje örökéletű tevé-
 kenységét ilyen tudományos felkészültséggel, úgy ak-
 kor természetes az is, hogy itt rakták le a kalapmü-
 vesség tudományos ápolására és megőrkítésére hiva-
 tott és az egész világon egyedülálló kalapmuzeum
 alapjait is. Itt Gubenben van a világ első és egyetlen
 kalapmuzeuma.

A muzeumban láthatjuk, hogy az ősember fej-
 fedője a dél- és középkamerikai négereknek és rézbőri
 indiánoknak hársból és szalmából fonott „napernyő”,
 a préri indiánok bivalyszarvból készített fejlebasai,
 a Gilbert-indiánoknak tengeri disznók bőréből készült
 sisakszerű fejfedői és az északi Jeges-tenger vidékei-
 nek hideg ellen védő szurmekusmái, a középkor sok-
 szor eseten kalapformáin keresztül, hogyan fejlődtek
 a ma szőrőből és a gyapjúból készült kalapjaivá.

Már a régi görög és római férfiak is hordtak ka-
 lapot. A magas kerek formájú és keskeny karimájú
 kalapot „pilosnak”, a széles karimájú és lapos tetejűt
 pedig „petasosnak” nevezték. Ezek hátsó részéről
 gyakran zsinórok lógtak le. A régi germánoknál fér-
 fiak és nők is hordták már a középkor elején fejfedőt,
 amely eredetileg hegyes csucsban végződött, majd
 ezeket a szalmából és a nemezéből készült hol magas,
 hol lapos kalapok váltották fel.

A XVI. század első felében a „barett”, a második
 felében pedig a karimátlan magas spanyol kalap
 uralkodott. A zsidók már a XII. században viseltek
 kalapot, amely fejünlően csucosodott ki és amelye-
 ket többnyire már a zsidókat akkor megjelölő sárga
 színben gyártották. A XVII. század második felében
 indult el a három árbócos, illetve a háromszögletű ka-
 lap hódító útjára, hogy majdnem egy teljes évszázad-
 on keresztül határozza meg a jólvevett férfiak kalap-
 divat irányát. A XVIII. században lépett porondra a
 kétécsusú, ma is divatos kalapforma.

— **Külön olasz nyelvtanfolyamon tanulhatnak az**
 aradi magyarok. Az aradi Olasz Kulturintézet, mint
 megirtuk szeptember 15-én ismét megkezd olasz
 nyelvtanfolyamait. Tekintettel a tanfolyamok iránt
 érdeklődők nagy számára, szó van róla, hogy a ma-
 gyar jelentkezők részére külön nyelvtanfolyamot
 tart Mario Forte tanár, az aradi Olasz Kulturintézet
 vezetője. Érdeklődők a Moise Nicoara liceumban hé-
 tőnaponként délután 18-20 óra között megtalálhatják
 Mario Forte tanárhoz fordulhatnak felvilágosításért.

— **Veszélyben a bankcsekk.** Valamikor az anglo-
 loka, a pinárl, „angol” sankárról és a csekkönyvről
 ismertük meg. Az angol előkelőséghez tartozott, hogy
 még a legkisebb összegről is csekket állítottak ki,
 ami mindig ünnepélyes formák között pergett le. Hát
 ezt a hagyományos előkelő életszokást nagy veszély
 fenyegeti. A híres „öt bank” — így jelölik meg az
 egész világon az öt első angol bankot — vidéki fiók-
 jainak 20%-át becsukták és leegyszerűsítették a
 bankkezelési eljárásokat. Az alkalmazottak 55%-át
 katonának vitték be s nőkket pedig nem tudják fen-
 tartani a csekket kezelésével együttjáró munka
 többletet.

Az 1790 körüli évekre tehetjük a magasterejű ke-
 rek kalaptípus születését; idejét. Erre az időre esik a ci-
 linder megjelenése is. Ezt az előkelőséget jelentő fei-
 fedőt a francia forradalom vívmányának tekinthet-
 jük és a keménykalap politikai hivatást töltött be ak-
 kor azzal, hogy a fennálló társadalmi különbségeket
 külső formában is eljűn esse. Amikor Londonban az
 első angol a nagy nyilvánosság előtt cilinderral a fe-
 jén megjelent, a tömeg ezen annyira felháborodott,
 hogy a merész vállalkozót meg akarta „lincselni”. A
 hatóságok általános közérzés elleni cselekedetnek mi-
 nősítették a cilindert és abban az időben szá-
 mos keménykalappalajdonost is tartóztattak. De
 mégis ez a kalap meghódította az egész világot és az
 elegáns férfi öltözködésnek elengedhetetlen tartozékát
 jelentti még ma is sok helyütt a feketefernyű seivem-
 kalap, amelynek keletkezése szintén visszanyúl a
 francia forradalom idejébe. Valamikor nagy divatot
 jelentett, ma már teljesen kiment a divatból. Ma ál-
 talában szőrőből és gyapjúból készült kényelmes és
 könnyű kalapokat viselünk, amelyek, habár nem is
 olyan reprezentatív külszint kölcsönöznek, de mégis
 csinosítják ruházatunkat.

Korunkban számos feltaláló új konstrukciókkal
 lept meg a világot. Ezek a feltalálók azt hiszik, hogy
 a kalapdivat területére is be kell hatolniuk, mintha
 itt is sok reformra volna szükség. A valóságban azon-
 ban a technika korában gyártott új kalapmodelleket
 nem nekünk rendes fejű embereknek tervezték, hanem
 többnyire a „lágyfejűeknek”. Ebben a kis muzeum-
 ban egymás mellett sorakoznak fel a gépesített kalapti-
 pusok. Külön ki kell emelnünk az elektromos kalapot.
 Kis szebelem szolgáltatja az áramot, amely egyben
 mezeget termel. Itt láthatjuk a muzeum egyik legérde-
 kesebb darabját a napos időben kalap, esőben pedig
 esernyő rendeltetésű kalapfóliást. Szükség esetén
 egyetlen gombnyomással kitarul felettünk az esernyő.
 De gyártottak már fából is kalapot. Az egzotikus ka-
 lapok egyik eszdes zugában húzódnak meg a magyar
 pástorok, juhászok és bojtárok süvegei.

Valamikor a kalap formájából és színéből az em-
 berek egész belső jellemét és politikai magatartását
 megismerhettünk. A kalap formája és színe egy me-
 ghatározott világot jelentett egykor, ma pedig mind-
 inkább veszt ebből a jelentőségéből és a szükséges
 ruhadarabok színvonalára sülved le lassan. A politika
 ismét rányomja bélyegét a kalapra, de nem abban az
 értelemben, mint régen, hanem azzal, hogy valamikor
 megsüvegeztük azt, akit meg akartunk tisztelni, ma
 pedig számos európai országban a kalap fejfedő ma-
 rad és felemelt jobbkarral köszöntik egymást az em-
 berek.

— **A torpedó latin eredetű szó és szellemi és testi**
 benuulás jelent. Ezért a romájak az elektromos szer-
 vezetű tengeri halfajtkát így a tengeri rájakat tor-
 pedónak nevezték, mert érintésük benuulást idéz elő.

— **A kincstálalás új módja.** Tudjuk, hogy a kor-
 szerű tudományoknak számos eszköz segítségével már
 sikerült arany-, ezüst és egyéb ércelőfordulásokat
 kétségtelenül megállapítani. Új utakon halad két svéd
 tudós felfedezése. Abból a tényből indultak ki, hogy
 a növényzet a fák és azok levelei gyökereikkel a föld
 különböző ásvány- és érc-anyagát felszívják maguk-
 ba; ezeket a növényeket és leveleket laboratóriumban
 elégették és a hamuból szintén kétségtelenül meg
 tudták állapítani az ércelőfordulást. Számos vidéken
 azonban még ma is inkább hisznek az álomban. Job-
 ban is tesszik! Ehhez aztán nem kell laboratórium,
 csak egyszerűen megrendeljük a kívánt álmat.

— **Jogos kérdés.** Gottfried Leibnitz minden idők
 egyik leguniverzálisabb tudósa tanítványaitól is sokat
 követelt. Egyik tanítványával, akivel sehogyan sem
 volt megelégedett, a következő kérdést intézte:
 „Mondja csak jérem jelölt ur, melyik gimnáziumban
 tett szert ilyen alapos és rendkívül széles tudásbéli —
 hiányra.

FORUM-MOZI ARAD

MA!
 Az év legszenzációsabb filmje! Az első tengeraltjáróról szóló izgalmas film, amely
 buvárhajó felalójának küzdelmes, szerelmes és győzedelmes életét tárja elénk a

B. W. 1-es számú buvárhajó

A tőszerepben Alexander Golling, Eva Immermann, Gustav Waldau
 29. számú híradó

— Timis-Torontalmegye új prefektusa A belügy-miniszter Deliceanu Constantin tartalékos tábornokot kinevezte Timis-Torontalmegye új prefektusának. Ezzel Hodoroaba Gheorghe belügyi vezérfelügyelő prefektusi megbízatása megszűnt.

— Pétain kihallgatásán fogadta Tunisz főmeg-bizottját. Vichyből jelentik, hogy Pétain tábornagy francia államfő, tegnap kihallgatásán fogadta Tunisz francia főrezidensét.

— A bolgár parlament ülése. Szófiából jelentik, hogy a bolgár képviselőházat rövidesen, valószínűleg szeptember 10-re összehívják. Az ülésen Filoff miniszterelnök is beszédet mond, ak; beszámol a belügyi helyzetről, míg a kereskedelmi miniszter a gazdasági kérdésekről ad számot.

— A francia kormány tiltakozása. Madridból jelentik, hogy a madridi francia nagykövet tiltakozó jegyzéket nyújtotta át a madridi angol nagykövetnek. Ebben a jegyzékben a francia kormány tiltakozik az Orleans és Blois között közlekedő vonat bombozása miatt.

— A zendülő munkások közé lőttek. Bombayból jelentik, hogy a gyapotmalom munkásai közé t zendülés támadt. A rendőrség a munkások közé lőtt, akik közül nyolc megsebesült.

Állami Osztálysorsiaték

orsjegyet

Gheorghe Stănoiu

nagy sorsjegybörőjében vásárolja Timisoara-Temesváron, Regeie telefon 30 06

Kívánatra a sorsjegyet postán házhoz küldi. Negyed sorsjegyet 300 lei, fél sorsjegyet 600 lei, egész sorsjegyet 1200 lei.

— Adományok. A Jámor család számára lapunk kiadónivalában E. Margit 100 leit, Schmidt Viktor-né 100 leit, György Lajosné Arad 200 leit és Mária nevében 100 leit adományoztak. A Jámor családnak ezenkívül Jézus szent szíve nevében félkilogram cukrot és félkilogram buzadarát is adományoztak. — A tídőbajos árvalánynak B. Gusztávné Arad 100 leit adományozott. — K. J. a beteg nővérét és fiát eltartó szegény özvegyasszonynak 100 leit adományozott. — A Fratelina-ujkissodai gyermekotthon számára Szent Antal nevében T. Zs. Arad 280 leit adományozott. — A Timisoara-temesvári dr. Kakuk osecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára az intézet vezetőségétől, Szent Antal nevében 2000 leit adományoztak. — A Fratelina-ujkissodai gyermekotthon javára a Magyar Házban B. Gy. mérnök 500, Lehrmann Gyula 2000 leit adományozott.

— Sirkőavatás. Néhai Balázs Samu volt CFR nyugdíjas sirkőavatása vasárnap, a hó 6-án, délelőtt 11 órakor lesz a Timisoara-temesvári zsidó temetőben, amelyre meghívják a jóbarátokat és ismerősöket.

— Kevés a hus Északamerikában. Lisszabonból jelentik a Stefani-iroda: Washingtonból származó távirati értesülés szerint mértékadó északamerikai körök, a földművelésügyi miniszter nyilatkozata ellenére, úgy vélik, hogy a husfogyasztást korlátozó intézkedések már 1943 februárja előtt életbe lépnek az Északamerikai Egyesült Államokban.

— Április óta alszik. Madridból jelentik a Rador: A spanyolországi Albacete város orvosai érdekes rejtély előtt állnak. Még április hónapban egy férfi elaludt és azóta néhány pillanattól eltekintve szüntelenül alszik. Alvás alatt a férfi külseje, aki különben semmiféle betegség tüneteit nem mutatja, halott-hoz hasonló.

— Toloncolás elől — a halálba. Constantinescu Sebastian a bacau rendőrség illetékességi helyére akarta toloncolni. Ezt a volt fegyenc úgy akarta elkerülni, hogy megszökött a rendőrség épületéből. Az egyik detektív üldözőbe vette és a vonaton megtalálta. Constantinescu Sebastian menekülni akart, de amikor látta, hogy a detektív mindenütt követi, kiugrott a vonatból. A szerencsétlen ember a kerekek közé zuhant, amelyek halálra gázolták.

— Mulatezés közben fogták el a többszörös betörőt. A bacau rendőrség egyik detektive elfogott egy fiatal embert, aki a Cernauti-Bucuresti között közlekedő gyorsvonat utasait fosztogatta. A zseb-tolvajt Calin Nicolaenak hívják és Tutova-megye egyik községéből való. Különböző bűncselekmények miatt több város rendőrsége körözte. A bacau rendőrség kézrekerítette Petrescu Nicolae ploesti illetékesi veszedelmes betörőt is, aki legutóbb a fővárosban követett el sorozatos bűncselekményeket. A betörő a iont-názon nagy mulatozást csapott és így hívta fel magára a rendőrség figyelmét. Amikor az egyik rendőrtiszt a kocsmában teázolásra szólította fel, szembeállt a rendőrségi közegekkel és csak közel-harc árán sikerült letartóztatni.

A volt római japán nagykövet szerint

Anglia tehetetlenül kénytelen nézni a brit világbirodalom összeomlását

A Domei-iroda közli, hogy a Shantung kínai tartományban legutóbb lefolyt harcokban az ötvenegye-dik kínai hadosztály 2800 főnyi csapatát megsemmisítették a japán egységek, amelyek ezenkívül hatszáz foglyot is ejtettek.

A kínai csapatokat bekerítették és azután teljesen felmorzsolták.

Tokijóból jelentik, hogy Siratori, volt római japán nagykövet kijelentette, ha a katonai helyzet az ed-

digi ütemben alakul továbbra is, akkor Nagybritania kénytelen tehetetlenül nézni

a brit világbirodalom összeomlását.

Hangoztatta, hogy a háború egyrészt a zsidók uralma alatt álló nemzetek, másrészt pedig ama nemzék között folyik, amelyek ezt az uralmat visszatartják. A volt japán nagykövet hangoztatta, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Szovjetorszország főkelei a háborúnak.

— A télruha-gyűjtés eredménye Timisoara-Temesvárott. Augusztus 29-én és 30-án háromszázötven gyűjtőbizottság végezte a városban a hadsereg részére történő ruhaadományok átvételét. Min. eddig megállapították, ezen a két napon a város lakossága 1375 meleg ujjast (pullover), 1814 pár kesztyűt, 7083 pár harisnyát, 3095 sálát, 1226 szőrmét, 681 prémsapkát, 938 érmelejtőt, 403 inget, 384 lábszárvédőt, 914 zsebkendőt, ezenkívül nagyon sok egyéb holmit, takarókat, köpenyeket, gyapjú- és szőve ruhákat, stb. adományozott a nemes célra. Tekintettel arra, hogy többen a gyűjtés ideje alatt különböző okokból nem adományozhat ak vagy nem tartózkodtak lakásukon, egyes bizottságok folytatják a gyűjtést, mely szeptember 7-ig hétfőig tart s akkor hozzák nyilvánosságra a gyűjtés végleges eredményét.

— Murat herceg és nyolc gyermeke meghalt egy angol légitámadás során. Párisból jelentik a Rador: A Páris és Bordeaux között közlekedő gyorsvonat ellen intézett angol légitámadás során meghalt utasok között van Murat herceg és nyolc gyermeke.

Takarékoskodjunk a kenyérről!

— A kompró a vízbe ugrott az öngyilkos levélhordó. Timisoara-Temesvárott a gyárvárosi Penes Curcanul-sori begai kompró Aradai Traian levélhordó öngyilkossági szándékából belevetette magát a Begába. Az életunt ember belefutott a vízbe. Holttestét még nem találták meg.

— Kicsét a vonatból. Ploestiből jelentik: A Ploesti-Buzau között közlekedő személyvonaton borzalmas szerencsétlenség történt. A Cricov-fojyon való áthaladásakor Popot Stefan brajamegyei Pjse községbeli lakos kicsét a vonatból. A kerekek a szerencsétlen embert a felismerhetetlenségig összeroncolták.

Szenzációs az új szeptemberi műsor a

Victoria-Bárban

Timisoara-Temesvárott

— Hetvenöt éves a norvég távirati iroda. Oslóból jelentik a Rador: A norvég távirati iroda, a Nork Telegrambyra, most ünnepelte fennállásának hetvenöt éves fordulóját. Az ünnökséget annak idején a Morgeblad című oszló újság alapította.

— Halálozások. Timisoara-Temesvárott meghaltak: Ocskó Péter 46 éves lakatos, özvegy Torda Mihályné Kiss Julia 62 éves, özvegy Brück Mihályné Gyavessó Augustus 74 éves, Stoia din Petru 68 éves földműves.

URANIA sláger-filmszínház, Arad URANIA

Telefon 12-32,

Előadások 8, 5, 7-15 és 9-30

Szeptember 5-ől premier! Ha szereti a cselekményekkel és kalandokkal telt büntügyi filmet, nézze meg

Paulette Godard, Bob Hope

BESTIA

című filmben

Ma, utóljára.

Előadások 5, 7-30 és 9-30-kor

Attila Hörbiger
Hansi Knotteck az

Ördögi szikla

29. számú háborús híradó

29. számú háborús híradó

A bucuresi magyar szülők

beirathatják gyermekeiket a református magyar elemi iskolába is

Str. Sfintii Voevozi 50.
Beiratások szeptember 1-10-ig

Mozi

Pénteken, szeptember 4-én Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Az eschnapuri tigris Corso; Edison ifjusága, Forum: B. W. 1-es számú buvárhajú, Uránia: Ördögi szikla.

Ügyeletes gyógyszertárak

Pénteken, szeptember 4-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Rozsnyai (Avram Jancu-tér) és Ghinaciu (a textilgyár mellett).

Pénteken, szeptember 4-én Timisoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszertárak: Belváros: Irgalmasok (Sft. Joan utca), Gyárváros: Kigyó (Traian-tér), Erzsébetváros: Blanu (Miron Costin utca sarok), Józsefváros: Neurohr (Peyer utca sarok), Mehalában a Corvin, Fratelina-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógy-szertár.

A FILM VILÁGA

A TITKOS GRÖFNŐ

A szerelem találékonyá teszi az embereket

Ilyen ötlet csak az ifjúságtól származhatik, de ha a két leány sejtette volna a következményeket, akkor Dorival Angelika grófnő társalkodónője, a csinos Martina Lehnhof kisasszony, sem egyezett volna bele az ötlet megvalósításába. A grófnő, aki a színház rajon-

WERY KARL
az Eladott nagypapa című Bavaria-filmben

gója, mindent szépen kitervezett. En — mondotta — Brünneben kiszállok és felkeresem a színházigazgatót, aki szerződtetni akar. Te pedig tovább utazol Bécsbe és elfoglalod az én helyemet. Egyszerűen Dorival Angelika grófnő lesz. Engem senkisé ismer Bécsben

és megérkezésünkről a táviratot is az én nevemben add fel nagybátyámnak és ha nekem kezembe lesz a színésznői szerződés, egyszerűen a befejezett tények elé állítjuk Nando nagybátyámat.

A társalkodónő nem akarta a szeleburdi grófnő örömét elrontani és így mint Martina Lehnhof szállt fel a vonatra, de Bécsbe már mint Dorival Angelika grófnő érkezett meg. Arról természetesen nem tudott, hogy feltűnően hasonlít egy kalandornőre, akit a hatóságok kiutasítottak Bécsből. Éppen ezért azt sem tudta, hogy miért szegődött nyomába rögtön a megérkezése után egy rendőrtisztviselő, de éppen ilyen érthetetlen volt számára az is, hogy miért keltett olyan nagy feltűnést az operaház nézőterén való megjelenése. Amikor másnap reggel visszatért a szállodájába, már egész sereg ismerőse van, akikkel részben szándékosan, részben pedig akaratlanul megismerkedett. Annál nagyobb volt a rémülete, amikor észrevette, hogy senki sem hiszi el azt sem, hogy egyszerű társalkodónő.

A két fiatal leány csinyjéből a szinte reménytelen félreértések egész tömkelege lesz, amelyek a két órán keresztül szórakoztató A titkos grófnő című Wien-film cselekményének erősségét képezik. A film rendezője Bolváry Géza, míg a főszerepeket Marte Harell, Elfried Datzig, Wolf Albach-Retty, Paul Hörbiger, Oskar Sima, Rosa Albach-Retty alakítják, aki ebben a filmben játszik először együtt a fiával. A film jelszava lehetne az, hogy a szerelem találékonyá tesz, vagy pedig azt is lehetne mondani, hogy mindenért a meggondolatlan grófnő felelős.

Élénk művészi munka folyik Amszterdam és Hága filmműtermeiben

Amszterdam és Hága szép filmszínházai a nagy meleg ellenére sem üresek, mert a filmkedvelő hollandusok szívesen nézik meg a német filmeket. A német film és a holland közönség érdeklődését még az is elmélyíti, hogy Amszterdam és Hága stúdióiban német színészekkel német filmeket készítenek. A műtermekben mutatja, hogy nagyszabású filmeket gyártanak. Itt készült a Rembrand-film. Amszterdamban a Berlin-film műtermeiben dolgoznak, míg Hágában az új UFA-város ad lehetőséget a német filmiparnak művészi filmek összeállítására. A Berlin-filmvállalat

műtermeiben készülnek A szerelem dala című film felvételei, amelyeknek főszerepeit Marianne Hoppe és Ernst von Klipstein játsszák. A film cselekményében két férfi áll szemben egy asszonnyal. Tulzolt kötelességteljesítés és bizonyára csekély dac is arra készíti az asszonyt, hogy a fiatalabb férfi helyett a nála sokkal idősebb, dús gazdag hajógyáros felesége legyen. A hajógyárost Karl Kuhlmann alakítja nagy művészetel. Johannes Mayer rendező főleg a művészi hatásokra törekszik és ezért minden arcjátszónak jelentősége van és a filmben csak ritkán „jut szóhoz” a színész. Az a felfogása, hogy a kép mindenki helyett beszél.

A postakocsi régmúlt romantikus korát eleveníti fel az UFA egyik legújabb filmje

Barátságos válasz

Willim Hoisboer, a Bavaria filmek kedvelt színésze, aki legutóbb a Ha egyszer a jó Isten lehetnék című filmben is szerepelt, szóváltásba keveredett egy színésztársával, aki kerekén megmondta véleményét:

— Nekem hiába beszélsz. Egyáltalán nem befolyásoltatom magam. A véleményemet mindenkinek megmondom, mert nem teszek levelet a szám elé...

Williem Hoisboer, a Bavaria filmek kedvelt színésze, vajjon miért ácsorog mindig egy lábán a golya?

— Ez már azért sem lehetséges, mert ilyen nagy levél nincs is!

TERMÉSZETRAJZ

Johannes Riemann a müncheni állatkertben séált és figyelmes lett két látogató beszélgetésére, akik a golyát nézegették. Egyikük közben feltette a kérdést, vajjon miért ácsorog mindig egy lábán a golya?

A választ Riemann adta meg:
— Ember, hát ha azt is felhuzná a hasa alá, akkor bizonyára a csőrére bukna.

Orvosi filalom

Erich Fiedler találkozott egyik ismerőseivel, akitől megkérdezte:

— Igaz, hogy a felesége már nem énekel?

— Igaz, az orvos megtiltotta neki — válaszolta az ismerőse.

— Nem lakik az orvos véletlenül ugyanabban a házban? — kérdezte ártatlan arccal Fiedler.

RÖVID FILMHIREK

Brigitte Horney a Münchhausen című UFA filmben II. Katalin cárnőt játssza, míg Münchhausen bárónő alakját Käthe Haack filmesíti meg. A színes filmet Baký József rendezte.

Hildegard Gothe és Walter Jansen játsszák a Die-sej című filmben a Barnicke házaspárt, amely az ifju Dieselnek a szülői otthonát pótolja. A film főszerepeit Willy Birgel, Hilde Wejszner, Paul Wegener, Josef Sieber és Arthur Schröder alakítják.

Ernst von Klipstein két filmben játszik nagyobb szerepet. Az egyik fíj a Bärenhofi esküvő című, míg a másik a Junjus 5 című. Az elsőben Ilse Werner és Heinrich George, valamint Paul Wegener, míg a másiknak Karl Ludwig Diehl, Karl Raddatz és Joachim Brennecke játsszák a többi főszerepet.

A berlini kastély disztermeiben vették fel az Andreas Schlütter című film felvételeinek egyrészét. A történelmi levegőt lehelő termek tehát a filmet megtekintő közönség számára is hozzáférhetővé válnak.

A Szerelmes világ című Bavaria filmben Mady Rahl egy fiatal társaságbeli hölgyet alakít, aki modernül gondolkozó nőnek mutatkozik, valójában pedig igen naiv. Szerelmes lesz egy gyárosba, akinek szerepét Willy Fritsch alakítja, de ez a titkárnőjét, akit Brigitte Horney személyesen megveszi feleségül. A fiatal hölgy tehát gunyolódással akarja nagy csalódását leleplezni.

Annelies Reinhold a Violanta című UFA filmben első nagy filmszerepét játssza. A színésznő fiatal kora ellenére is számos sikeres alakítást nyújtott más filmekben és tehetségének elismerése volt ez a főszerep.

Egy fiatal leány a Ponte Vecchioról az Arno vizét nézi. Nehéz a szíve és az élet szinte elviselhetetlen, mert első szerelme súlyos csalódást hozott. Lent a vízben béke és feledés van. Törékenynek és gyengédnek kellene lennie ennek a nem modern leánynak. barnás-fehér arcszínnel és a nagy barna szemeknek egy őzike bánatos pillantásával kellene tekinteni. Valóban ilyen is a filmszerepet játszó színésznő külseje a Szélroham című Tobis filmben. Marcell Debar a neve és a Tobis filmtársaság fedezte fel a film számára. Ez különben első filmszerepe.

KÖZGAZDASÁG

A részvénytársaságok részvényeinek száraz bélyegzővel való ellátása

A pénzügyminiszterium az 1933 január 31. után létesült részvénytársaságok tudomására hozza, hogy részvényeiknek szárazbélyegzővel történő ellátása tekintetében az erre kijelölt bemutatósi határidőt ez év október hónap 31-ig meghosszabbította.

Ennek érdekében az illető részvénytársaságoknak kérelemmel kell fordulniuk a pénzügyminiszteriumhoz. Ennek megadása után a részvényeket bemutattják az állami bélyeggyárban, ahol végrehajtják a műveletet. A miniszterium csak abban az esetben adja meg az engedélyt a szárazbélyegzővel való ellátás-

ra, ha a részvénytársaság ugyanekkor igazolja a részvények utáni aránylagos illeték kifizetését.

A bélyegzőtörvény tizennegyedik szakaszának első paragrafusára kimonddja, hogy az aránylagos illeték el- évül, ha a társaság létesítéséről vagy a tőkemelésről számitott három éven belül a részvényeket nem mutatták be felülbélyegzésre. Amennyiben tehát az érde- keit részvénytársaságok október 31-ig nem végeztetik el a szárazbélyegzést, a már egyszer kiengedített aránylagos illetéket újból ki kell fizetniük.

Az országos árkormánybiztos esküetele. Bucu- restből jelent a Rador. Romáscanu Grigore ország- os árkormánybiztos szerdán délután Antonescu Mi- haj helyettes miniszterelnök előtt letette a hivatali esküt. Az ünnepségen jelen volt Finescu nemzetgaz- dasági és Pana Aurelian földművelésügyi miniszter, Constantin tábornok katonai és polgári ellátási és Ghioiu Stavri iparügyi, kereskedelmi és bányászati al- lamtitkár.

Nemzetgazdasági miniszter tanácsosok kineve- zése. Fintescu tanár nemzetgazdasági miniszter Ange- lescu Constantin volt miniszter, Iancovici Aurel mér- nököt, Leonida Dimitrie tanárt és Melinta Grigorie mérnököt miniszteri tanácsosnak kinevezte.

Bizottság földgáz bevezetést végző mesterek vizsgáztatására. Fintescu tanár nemzetgazdasági mi- niszter háromévi időtartamra bizottságot nevezett ki, mely a Braşov-brassói földgázbevezetést végző mes- terek vizsgáztatását végzi. A bizottság elnöke Gheor- ghiu Adrian mérnök a Moesti bányakerület vezetője, helyettese Hossu Ion mérnök, a Braşov-brassói ipar- felügyelőség vezetője, tagjai Mazgareanu mérnök a Braşov-brassói központi üzemek igazgatója és Zaharia mérnök a Braşov-brassói földgázbevezetést irányító mérnök.

A kedvezményes tűzifa szállítási díjszabás érvé- nyének meghosszabbítása. A közmunkügyi és köz- ekedési miniszternek a hivatalos lapban megjelent rendelete az egész ország területére kiterjedő érvény- nyel 1943 január 31-ig meghosszabbította a 85-ös számú tűzifa szállítási idénydíjszabás érvényét.

Az állami bányákból fejtett kő új ára. A minisz- terium új árat állapított meg az állami bányákból fej- tett kőre. Az árak a nyers kőnél nagyság szerint 100 lei és 20 lei között, a kockakőnél 400 lei és 80 lei kö- zött, míg a kaolin-, gipsz- és hasonló anyagot tartal- mazó földnél 40 lei és 20 lei között váltakozik.

Megyei prefektusok értekezlete a katonai és pol- gári ellátási államtitkárságon. Constantin Constantin tábornok, katonai és polgári ellátási államtitkár ve- zetésével az ország megyei prefektusainak bevonásá- val értekezletet tartottak. Az államtitkár megadta az irányelveket a gabonaművek racionálizálása tekin- tetében.

Nyulvadászati idény kezdete. A földművelésügyi miniszterium vadászati igazgatósága közli, hogy a nyulvadászati idény szeptember 16-án kezdődik és 1943 január 31-ig tart.

Határidő napló

SEPTEMBER 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a na- pig kifizetendő.

Ócska vas készletek havonta eddig a napig beje- lentendők.

Öt kilógramot meghaladó ócska gummi készletek havi bejelentése.

SEPTEMBER 14:

Kivitelű cégek havi tájékoztató lapjárak (Bule- un informativ) beküldése a nemzetgazdasági minisz- terium kivitel szervezési és előmozdítási igazgatóságá- hoz (Direcţiunea Organizării şi Incurajării Exportului din Ministerul Economiei Naţionale).

SEPTEMBER 15:

Rekvirálási bónok visszacsatolási kölcsönköt- vényre történő becserelésének határideje.

A volt király arcképeivel ellátott 500 lejes bankje- gyeknek a nemzeti bank főkönyvénél való becsereése le- jár.

SEPTEMBER 16:

Nyulvadászati idény kezdete.

ezek Lázár, Tátrai és Rudas, de Sáros, dr. is beteg volt, ezenkívül a visszaszerzett Toldi is toxszalagsza- kadást szenvedett az első mérkőzés után. A NAC „megegrősített” és átállított csapatosa (Kovács II, Sárvári, Bodola, Barna, Tóth III) egyelőre még any- nyira sem játszott jól, mint a tavalyi. A Gamma ugy látszik végérvényesen a nagy csapatok közé erősített. Ujvidéken még nem ment jól a görögbetűsöknök, de ekkor a négy nap alatt megtett kétszeri utazásra és a nagy melege panaszoktól, az Ujpest elleni 3:0 azonban már komoly teljesítmény. Az Ujpestnéi a csapatosa bejso hármásával van baj, ezért most elő- térbe került a tartaléksorban lévő Garamvölgyi és Berzi játéka. Különösen a fiatal Garamvölgyihez fűznek nagy reményeket, akiben végre megtalálni vé- lik a magyar Píolát.

Fejtűnő jelenség még a magyar bajnokságban a sok döntetlen, mert a második forduló után a mérkő- zéseknek csaknem a fele döntetlenül végződött.

Sport hírek mindenfelől

A svédek ellen készülő német labdarugó váloga- tott a hét végén két edző mérkőzést játszik. Szomba- ton a német nemzeti válogatott ellenfele Hindenburg- ban a hindenburgi és gleiwitzi játékosokból összeál- lított válogatott, míg vasárnap Königshütte és Bis- marckshütte válogatottja lesz.

Szeptember 25—27 között Olaszországban az olasz ifjúsági szervezet rendezésében nagy nemzetkö- zi ifjúsági versenyeket tartanak, melyen tizenöt or- szág, mintegy 1200 ifjувul vesz részt.

Karlsruhuban német—magyar—olasz nemzetek közötti válogatott céllövő versenyt tartanak.

Rádió

PÉNTEK, SEPTEMBER 4

Bucureşti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.25 Kato- nai rádióposta. 12.55 Román—német katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hangle- mezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádió- posta. 19. Irodalmi szemle. 19.20 Hanglemek. 14. Ze- nekari hangverseny. 19.30 Előadás Spanyolországról. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21. Operaelőadás. A második felvonás után kb. 22.15 Hírek, sport, 23.15 Tarka könnyű zene.

Radio Moldova: 13. Román indulók. 13.20 Hírek. 13.30 Hanglemek. 19. Hanglemek. 19.30 Román zene. 20. Előadás. 20.15 Dalok. 20.30 Zenekari hang- verseny, közben 21. Hírek. 21.45 Hanglemek.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemek. 10. Hírek. 10.15 Könnyű zene. 11.20 Hegedűjáték. 11.40 Felolvasás. 12.10 Szórakoztató zene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14. Szalonzene. 15.20 Katona- zene. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.15 Hangleme- zek. 17.45 Sport. 18.10 Német műsor. 18.30 Magyar népzene. 19. Hírek. 19.20 Beszél a front. 19.40 Katona- zene. 20. Nyíró József: A Jézusfaragó ember című szindarabjának előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Üzen az otthon. 23. Idegennyelvű hírek. 23.25 Szórakoztató zene. 24. Hírek.

Budapest II: 19. Cigányzene. 19.35 Ének. 20. Hírek. 20.10 Fuvolás. 20.50 Felolvasás. 21.20 Cigányzene. 22.10 A rádiózenekar hangversenye.

SZOMBAT, SEPTEMBER 5

Bucureşti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.25 Kato- nai rádióposta. 12.55 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Se- besültek órája. 15.30 Ifjúsági félóra. 18.20 Katonai rádióposta. 19. Zenekari hangverseny énekszámokkal. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21. Zenekari hang- verseny. 22. Hírek, sport. 22.20 Táncczene. 23. Tarka könnyű zene.

Radio Moldova: 13. Keringők. 13.20 Hírek. 13.35 Hanglemek. 14. Zenekari hangverseny énekszámok- kal. 18.30 Tánccok. 19. Hanglemek. 19.15 Előadás. 19.30 Hanglemek. 19.45 Román zene. 20. Előadás. 20.15 Szórakoztató zene. 20.45 Szimfonikus zene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemek. 10. Hírek. 10.15 Szalonzene. 11.20 Hanglemek. 11.40 Felolvasás. 12.10 Katonazene. 13.30 Bajtársi szolgá- lat. 15. Szórakoztató zene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigány- zene. 16.15 Mesék. 16.45 Hírek. 17.15 A rádiózenekar hangversenye. 17.40 Felolvasás. 18.35 Hangképek innen-onnan. 19. Hírek. 20.30 Katonaest. 21.40 Hírek. 22.10 Üzen az otthon. 23. Idegennyelvű hírek. 23.25 Hanglemek. 24. Hírek.

Budapest II: 18.30 Mezőgazdasági előadás. 19. Énekar hangversenye. 19.35 Dalok. 20. Hírek. 20.10 Kamarahármas hangversenye. 20.50 Felolvasás. 21.15 Hanglemek. 22. Táncczene.

SPORTESEMÉNYEK

Kettős Alexandrescu-Kupamérkőzés lesz vasárnap az Electrica-pályán

Timişoara-Temesvárott vasárnap az Electrica- pályán két Alexandrescu-Kupamérkőzést bonyolítanak le. Délután félnégy órai kezdettel a Chinezul-CAMP együttese a Progresul csapatával mérkőzik, míg negyedhat órakor az Electrica—Banatul mérkő- zés kerül lejátszásra.

BARATSAGOS MÉRKŐZÉS

A Timişoara-temesvári Rapid-pályán vasárnap délután öt órakor a Bozsák művek csapata játszik barátságos mérkőzést a Juventus együttesével. A Bo- zsák művek csapatának edzője Bürger Rudi, aki bizo- nyára kitűnő együttest kovácsolj össze

A második forduló után nincs veszített pont nélküli csapat a magyar labdarugó bajnokságban

A második forduló után úgy látszik, hogy az idén a magyar labdarugó bajnokságban még kiegyensu- lyozottabbak az erőviszonyok, mint tavaly voltak. Két lejátszott mérkőzés után már egyetlen csapat sincs, amely nem adott je pontot, vagy pontokat.

A bajnokságban a NAC vezet, amely 2:0-ra verte az első estj NB I mérkőzésen az Elektroms csapatát (az esti mérkőzés különben nem sikerült, mert mind- össze 5000 nézője volt), de az újonc Törékvéssel szem- ben már csak 0:0-ás döntetlent ért el.

A bajnoki táblázat különben így alakul:

NAC	2	1	1	—	2:0	3
DIMAVAG	2	1	1	—	3:1	3
Gamma	2	1	1	—	5:2	3
Szolnok	2	1	1	—	3:2	3
Halgás	2	1	1	—	3:2	3
Vasas	2	1	1	—	5:4	3

Szeged	2	—	2	—	3:3	2
Csepel	2	1	—	1	5:4	2
Újvidék	2	—	2	—	4:4	2
Kispest	2	1	—	1	9:7	2
Ujpest	2	1	—	1	4:6	2
Törékvés	2	—	1	1	0:2	1
KolAC	2	—	1	1	3:4	1
Ferencváros	2	—	1	1	4:6	1
SzBTC	2	—	1	1	5:8	1
Elektromos	2	—	—	2	0:3	—

Ha végignézzük a táblázatot, úgy rögtön feltűnik, hogy az újoncok közül a szombathelyi Haladás, va- lamint a Vasas igen jól rajtolt. Ezzel szemben a szép kupagyőzelmek utánj titkos bajnokjelölt Ferencváros a rajtnál alaposan bennragadt. Az igazságnak tar- tozunk azonban azzal, hogy a rajtnál bizony egyszerre három hátréde volt harc képtelen a Ferencvárosnak,

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetés díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségtöbblettel is jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

DÍJSZABÁS. Alláskeresés rovatban tíz szóig tizenöt lei, minden további szó kettő lei. Minden más rovatban tizenöt szóig harminc lei, minden további szó három lei. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelíges és „Cim a kiadóban” jelzésű hirdetéseknek tíz lei pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak kereset hirdetésként vehetők fel.

Alkalmazás

Egyes fodorász, esetleg nő, ki vizondoláshoz és daueroláshoz ért, azonnali belépésre keresek. Cim: a Timisoara-Temesvári kiadóban. (2298)

Főzni tudó mindenek jó fizetéssel azonnal felvétetik. Timisoara-Temesvár III., Porumbescu-utca 40. szám. (2301)

Jó főző mindenek jó fizetés mellett felvétetik. Timisoara-Temesvár III., Odobescu 13 alatti villában. (2305)

Gyermekek mellé keresek egészséges, keresztény, megbízható leányt. Cim: Betsch és Kiss, Biled. (3792)

Fiatal szorgalmas kereskedősegédet, tisztas és csemege szakmában jártast, azonnali belépésre keresünk. Írásbeli ajánlatokat „Ügyes” jelíge alatt a Timisoara-Temesvári kiadó továbbítja. (2308)

Etnikai román vagy német intelligens kiszolgáló kisasszonyok, középiskolai végzettséggel, magas fizetéssel azonnal felvétetnek. Gyakorlattal előnyben. Königstorfer cukrászda, Arad. (3169)

Tiszta bejárónó a reggeli órákra egyedülálló hölgyhöz a Mária közelében kerestetik. Érdeklődni 5 és 7 között Timisoara-Temesvár III., Doja-utca 3, ajtó 4. (5218)

Zsidó mindenek, vagy bejárónó azonnal felvétetik. Cim: Arad, Regele Ferdinand körút 58. (3175)

Felvétetik azonnal főzni tudó mindenek, esetleg bejárónó, jó fizetéssel. Arad, Consistorului utca 29. (3191)

Egy főzni tudó bejárónó azonnalra felvétetik. Cim: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3183)

Varróányok, női konfekció munkára kerestetnek. M. Catana, Arad, Regina Maria körút 9, I. em., ajtó 13. (3184)

Bejárónót keresek a délelőtti órákra, esetleg félnapra azonnal. Timisoara-Temesvár I, V. Alexandri utca 2 szám, II. emelet, ajtó 6. (2122)

Perfekt retusornót keres jó fizetéssel. Foto Georgescu, Braşov-Brassó. (2314)

Kisegítésre román, magyar, német önálló levelezőt (levelezőnőt) felvesszünk. Ajánlatokat „Azonnalra” jelíge a Timisoara-Temesvári kiadóba kérjük. (2335)

Allást keres

Mosást, vasalást és parketta surolást vállalok. Esetleg bejárónó is megyek. Engel Mária, Timisoara-Temesvár IV., Popovici Berceanu-utca 73. (2317)

Raktárnoki, pénzbeszedői, portási vagy üzleti szolgálatot vállalkozó nyelvet írásban és beszédben bíró katonamentes férfi. Ajánlatokat „Tiszteletes” jelíge a Timisoara-Temesvári kiadóba kérjük. (5216)

Üzletáthelyezés miatt

raktáron levő legjobb minőségű térfiszöveteket legolcsóbban áru-ítjuk, nagyban és kicsinyben. Eladás szeptember 30-ig, d. e. 9-1-ig

Cumbria Avramescu si Co., Timisoara-Temesvár
1. L. Bertăni-tér 4. 1. emelet, ajtó 19. Telefon 13-87

Fiatal textilsegéd állást cserélne. Cimeket Reclama, Arad, Eminescu 8. (3176)

Egyedülálló keresztény urinó házvezetőnői állást keres. Uradalmi háztartásban is jártas, finom főzést is ért. Komoly, megbízható, elsőrendű bizonyítványokkal rendelkezik, vidékre is megy. Arad, Subj. Tampa 1. szám, félemelet, ajtó 3. Domonkos Mária. (2325)

Szakképzett gazdatiszt állást keres. Megkereséseket „Hosszu gyakorlat” jelíge a Timisoara-Temesvári kiadóba kérjük. (2334)

Lakás

Katonajáratu száraz szoba, peraktározásra, irodának vagy műhelynek kiadó. Timisoara-Temesvár, telefon 37-68. (3789)

November elsejére kétszobás, fürdőszobás lakást keresek Timisoara-Temesvárott, nem zónában, lehetőleg az Erzsébetvárosban. Ajánlatokat a Déli Hírnapló szerkesztőségébe kérek írásban vagy délelőtti 9-12 óra között szóbelileg. Közvetítők ne fáradjanak. (5209)

Kéttagu keresztény uricsalád 1 vagy 2 üres szobát keres, konyhahasználattal is. Félévre előre fizetek. Haller József, Arad, Mocioni utca 29. (3190)

Magános nő keres egy kis szobás lakást. Félévre előre fizetek” jelíge Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3187)

Egy szép utcai lakás, szoba-konyha-élektárra és mellékhelyiségek, autóbussz megállóhoz közel, zsidónak is kiadó, Ronat, Ciocarlie-utca 3. (2332)

Adás-vétel

Egyedülálló, moszobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3788)

Zongora, kifogástalan bécsi gyártmány, keresztthuros, rövid, fekete, eladó. Timisoara-Temesvár III., Timotei Cipariu-utca 1. szám, ajtó 11. (2312)

Trenchcoat 16-18 éves fiúnak, finom szövettel, majdnem új állapotban, eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 149. (2313)

Bösendorfer gyártmányú zongora, keresztthuros, fekete, rövid, eladó. Timisoara-Temesvár II., Dacilor-utca 1. szám földszint jobbra. (2313)

Leányka biciklit, felelt, keresek megvételre. Timisoara-Temesvár II., I. Vulcan-utca 13. szám (2314)

Használt csöveket, vízesapok és motor-szivattyúk számára vásárolunk. Ajánlatokat „Üzem” jelíge a Timisoara-Temesvári kiadóba kérjük. (2319)

2-3 személyes csónak megvételre kerestetik. Cim: Uzinele Bozsák, Timisoara-Temesvár. (2318)

Vennék malomberendezést, mely áll két hengerekből, 50-70 cm stb. Gaidos Mihály, Lugoj-Lugos, Episcop Radu-utca 33. (3786)

Rovine községben a 19. számú ház eladó. Érdeklődni lehet ugyanott. (3161)

Egy teljesen új modern ebédlő eladó. Arad, Gh. Lazar-utca 21, földszint. (3171)

Egy Romeo-tractork, cséplésnél látható, eladó. Cim a Timisoara-Temesvári kiadóban. (2302)

Eladó komplett fűszerberendezés. Arad, Miron Costin-utca 6. sz. (3165)

Egy alig használt női bicikli jutányos áron eladó. Érdeklődni szíveségből Stela-cégnél, Timisoara-Temesvár, IV., Berthelot-körút 8. szám. (2336)

Veszek egészséges házat 400.000 leigg, Baciu Turches, vagy Cernatu-n. Érdeklődni Braşov-Brassó, Victoria-ut 9. szám, ajtó 2. (2336)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, moszobák, ebédlő- és szobabutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrúdi látját meghosszabbítjuk. Futárunk nitenként kétszer megy Timisoarara. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4028)

Használt de jó állapotban lévő gumiharisnyák eladók. Cim: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3170)

Három modern kombinált szoba recamjérel eladó. Megtekinthető délelőtti 10-12 óra között. Arad, Episc. Giorogariu utca 3. (2177)

Garantált tiszta kifogástalan állapotban lévő francia háló eladó. Cim: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3181)

Nagyitógépet, Leica-filmhez objektív nélkül is, megvételre keresek. Fotostudio Székely Arad. (3189)

Zongorát keresek megvételre, Szarvady, Arad, Eminescu-utca 8, ajtó 4. Ajánlatokat kérem a levélsekénybe dojni. (3188)

Boros hordó közepnagságu, pumpa, komplett felszereléssel és literes üvegek eladók. Cim a Timisoara-Temesvári kiadóban. (2315)

Uj ház két lakással eladó a Brody-tépen, szemben a gyárvarosi állomással. Cim: Schmidt Péter, Timisoara-Temesvár II, Livonia utca 8 szám. (2336)

Jókarban levő sportkocsi eladó. Fratelia-Kissoda, XV. utca 3 szám. (2324)

Uj babakocsi eladó. Timisoara-Temesvár II, Bontila utca 28 szám. Megtekinthető az esti órákban. (2323)

Oktatás

Oktatásban gyakorlott urinó lakásán vállalja a román, német és francia nyelv tanítását. Zongoraleckék kezdők és haladók részére. Timisoara-Temesvár IV., Str. Ion Bratianu 17, I. emelet 5. (5215)

Kereskedelmi szaktanfolyam

Az Oktatási tanár vezetésével folyó évi szeptember 11-én nyílik meg. Beiratások me azonnal. Gép és gyorsírás, számla-ó-gép, könyvvitel, levelezés, német nyelv. Cim: Timisoara-Temesvár I, Rege e Miha I. körút 8 sz., I. em. ajtó 2

Magántanulókat az emeli és középiskola összes tantárgyaiból előkészítik, valamint jutányosan adok francia-, román nyelvből és mennyiségtanból kilón órákat is. Timisoara-Temesvár III., Eneas-utca 34. szám (5-ös villamosnál). (2327)

Francia nyelvoktatás magas színvonalú társalgás. Cim: Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3153)

Különléte

Kosztos diákok vagy diáklányok gondos ellátással, fürdőszoba használatával felvétetnek. Timisoara-Temesvár I., Olimputca 13. (5217)

Nyakkendőt készít, fordít, javít Szűts, Timisoara-Temesvár I., Diaconovici Loga-körút 20, ajtó 3. (2310)

Középiskolai tanulók teljes ellátását vállalja uricsalád. Zongorahasználó. Lugoj-Lugos, Marsovszky-utca 6. (3793)

Figyelem! Jegyezze meg új címetet, mely ha ruhája molyrágott, kiégett vagy elszakadt, azt speciális műtőmessel beszívetheti B. Kemény Klárinál, Timisoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 69. szám. (3773)

A zsidó neolog templomban női templom-ülés kiadó. Arad, Metianu-utca 15. Weinberger textipüzet. (3185)

Házias, gondos jó koszt, háznál és elvitelre, szerény áron, Arad, Rusu Sirianu utca 20, ajtó 2. (3186)

Kötök és horgolok pulovereket, egész ruhákat, sálakat, kesztyűket és különféle más holmit. Timisoara-Temesvár III, Eneas utca 34 szám, (5-ös villamosnál). (2328)

30 hold szántóföld harmadába kiadó. Szállath Istvan, Dumbravita-Ujszentes. (2329)

Egy évre, nagyon előnyös bér mellett kiadnám nem zónában levő jó helyen fekvő magánházamba, nagy lakásom egy részét annak, aki azt egy teljes komfortos garzonlakássá alakítaná át. Ajánlatokat „Kb. 160.000 lei” jelíge a Timisoara-Temesvári kiadóba kérek. (2300)

2-3 kosztosdiákokot elfogadunk jó bálnásmód mellett. Zongora a házh-n. Timisoara-Temesvár, III., Rusu Sirianu-utca 8. (5214)

HATSHEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Car. körút 17 (v. 46.) Tel. 16-95

ARAK EZREKBEIN!

Házak: 25.000: főtéri üzletig 14.000: belv. jó lakáselosztással, cca 3% jöv. — 12.000: átvaróház, 6 tkv. tétel, cca 4,5% bruttó. — 7000: belv. bérház komplexum. — 5.000: modern bérvilla. — 4.000: villanygyedeken, 13 lakás. — 3500: központban, üzletes garzoház. — 3100: színházhoz közel, modern, emeletes, közepnagsy lakások. — 3000: II. ker. 5 lakás, fürdőszobák, 300 öi kert. — 3000: murespa. 2 lakásos villa. — 2500: közkörháznál 2x2, 8x1 szobás compl. lakás, nagy kert. — 2200: fő térhez közel, modern 3 szobás, parkettás, 2x2 szobás, compl., kettős telek, pince. — 2100: Saguna-nál 3 lakásos, fürdőszobákkal. — 2000: belv. félemeletes 3x2, 6x1 lakás, nagy kert, összközművek. — 1950: 5 szobás, szőfő és gyümölcsös kerttel. — 1800: belv., vendéglős. — 1700: állomásnál, 10 lakás. — 1500: főúton sarokház. — 1400: II. ker. 2x2, 1x1 szobás, telj. lakás, istállóval. — 1300: megállóval, üzl. sarokház, 2 lakással. — 1000: állomásnál új üzl. sarokház. — 800: pernevaj 3 szobás, új. — 750: 5 lakás, 360 öi kert. — 420: belv. 2 szobás. — 330: 3 lakásos, telekárban. — FÉLDEK: 16.000: timis megyei 300 k. h. L. tanyával — 10.000: bánáti birtok, új épületek modern felsz. — 7400: Timisoara-nál közel 160 k. h. La. — 4000: arad megyei 90 k. h. — 2500: Aradon, bejtelek 16 k. h. tanyával. — 1600: lugoji 96 k. h. szántó. SZŐLŐK: 4500: 11 k. h., 8 szoba, vill. és felsz. — 2000: paulisi 4 k. h., ház, kolna és felszerelés.

Hirdessen a

Déli Hírnaplóban

Típaritá la 3 Septembrie 1942